Карнаух Леся Петрівна

Головченко Олена Миколаївна, УДПУ

Педагогічні умови формування гендерних взаємин старших дошкільників в умовах ДНЗ

Демократичні процеси в Україні вимагають вироблення нових освітніх вимог до дошкільної освіти як основної ланки гендерного становлення особистості, що пов'язано передусім з необхідністю забезпечення рівного доступу обох статей до різних сфер життєдіяльності. Про необхідність впровадження гендерного підходу у національну освітню систему зазначено в нормативно-правових документах України: Конституції України, Законі України, «Про освіту», Законі України «Про дошкільну освіту», Базовій програмі розвитку дітей дошкільного віку «Я у Світі».

Метою гендерного підходу у вихованні є створення умов для максимальної самореалізації та розкриття здібностей хлопчиків і дівчаток, що відповідає нагальній потребі практики виховання дошкільнят, орієнтації на партнерство у міжстатевій взаємодії та взаємозамінність у виконанні майбутніх сімейних та соціальних ролей. Не зважаючи на підвищену увагу держави до проблеми гендерного виховання підростаючого покоління та його актуальність в загальному контексті Базової програми «Я у Світі», гендерний підхід в дошкільній освіті відноситься до однієї з найменш розроблених проблем у вітчизняних дослідженнях.

Складність такої роботи полягає і в тому, що і педагоги, і батьки відчувають недостатність теоретичних і практичних знань про диференційовані особливості фізіологічних функцій і психічних процесів хлопчиків і дівчаток, про методику і педагогічні умови їх формування. Адже саме період дошкільного дитинства – це той етап, коли педагоги, батьки повинні зрозуміти дитину і допомогти їй розкрити ті унікальні гендерні особливості, які дають їй можливість розвивати свою унікальність і майбутній потенціал особистості. Саме тому дуже важливо особливу увагу

звертати на формування гендерних взаємин дошкільників в умовах сучасних ДНЗ.

Витоками проблеми формування гендерних взаємин серед старших дошкільників у педагогічному процесі дошкільного навчального закладу є авторитарний стиль взаємин, недостатня висока культура спілкування дорослих (вихователів, батьків) з дітьми. Вимагають дослідження питання вивчення ефективних методів, форм роботи та педагогічних умов формування гендерних взаємин, удосконалення професійної компетентності вихователів, в основі якої лежить сприйняття дитини як неповторної цілісної особистості із притаманними лише їй гендерними та індивідуальними особливостями.

Проведене дослідження дало змогу визначити педагогічні умови формування гендерних взаємин старших дошкільників: забезпечення комфортного середовища у групі, що передбачає емоційний комфорт кожної дитини, її підтримку і повагу та врахування права на розвиток її індивідуальності на паритетних засадах; забезпечення емоційно насиченої спільної діяльності, яка дає можливість дитині зазнавати важливі для неї переживання у процесі статеворольового спілкування, реалізація конструктивної взаємодії педагогів і батьків у процесі формування гендерних взаємин старших дошкільників.

Аналіз практики освітнього процесу у навчальних закладах показує, що виховання дітей у відповідності з їх гендерною приналежністю відстає від реальних потреб та не відповідає сучасним вимогам. Відтак, сформованість гендерних взаємин з протилежною статтю дитини – конструктивний складник її соціального розвитку.

Список використаних джерел

1. Кікінежді О. Ґендерне виховання змалку / О. Кікінежді // Дошкільне виховання, 2006. − № 2. – С. 3-6.
2. Кравець В.П. До проблеми ґендерно-рольової ідентифікації особистості / В.П. Кравець // Дошкільна освіта. – 2006. – № 2 (12). – С. 40-48.